

Motion till riksdagen 2020/21:2957

av **Johan Hedin m.fl. (C)**

Rättspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förändring av straffmätningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skyndsam förändring av dagens mängdrabatt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa straffen avsevärt för brott kopplade till kriminella uppgörelser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att distansutmätning av Kronofogden ska kunna ske i fler fall än i dag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nolltolerans mot brott och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över skärpta straff för narkotikabrott och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om snabb och adekvat behandling för psykisk ohälsa och neuropsykiatrisk problematik och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ny lagstiftning för att reglera BID-samarbeten och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka samverkan mellan stat och kommun i brottsförebyggande syfte och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över brottsförebyggande insatser och ansvarsfördelningen av dessa insatser mellan stat och kommun och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka samordningen i det polisiära utredningsarbetet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att polisen i högre grad ska ha möjlighet att fokusera på sitt huvuduppdrag och tillkännager detta för regeringen.

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ge Arbetsmiljöverket ett brottsutredande uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverket ökade befogenheter och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka samverkan och informationsutbyte mellan polisen och andra myndigheter kring brottsbekämpning och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett generellt brottsbeivrande uppdrag för myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över frågan om integritet, brottsbekämpning och informationshantering och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättandet av en beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett resultatrapporteringssystem för polisen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett ökat akademiskt inslag i polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre it-system och teknik inom polisen och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om färre direktavskrivningar, förundersökningsbegränsningar och åtalsunderlåtelse och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett kronvittnessystem och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt förändra reglerna kring straffrabatt för unga återfallsförbrytare och unga grova brottslingar och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa snabbare reaktioner på unga lagöverträdarens brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra och skärpa det straffrättsliga ansvaret för den som förmår en minderårig att begå brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka förutsättningarna för bevistalan och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra Kriminalvårdens arbete kring utslussning och ansvar för att förebygga återfall i brott och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka antalet anstaltsplatser och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den person som inte är svensk medborgare och inte har uppehållstillstånd i Sverige efter avtjänat straff i högre grad ska avtjäna sitt straff i sitt hemland och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt avhoppprogram och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brottsoffer över hela landet ska ha rätt till stöd och tillkännager detta för regeringen.

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över systemet med kränkingsersättning och skadeståndsansättning och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyndsamt agerande avseende brottsofferportal för dem som utsatts för bedrägerier eller it-brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vålds- och fridskränkningar av ett närstående barn och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisanmälan av brott begångna i eller kring skolmiljön och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagregleringen av trakasserier på privat mark och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till förändrad lagstiftning för att åtgärda de problem som högtspelande ljudanläggningar i fordon orsakar och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för vissa sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa brottet grovt sexuellt ofredande och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa straffet för köp av sexuell handling av barn och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brottsbenämningen barnpornografibrott och brottets placering i brottsbalken och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på våra myndigheter att använda blockeringsverktyg för internetsidor som innehåller barnpornografi och verktyg för att spåra användare och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa reglerna om beslag och husrannsakan till modern teknik och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sexuellt utnyttjande av barn bör omfattas av bestämmelserna om slopad preskriptionstid och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att generellt se över preskriptionstiderna för sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för fler fällande domar för könsstympning och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa kameraövervakning för att trygga sjukhuspersonal och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff och bortseende från asperationsprincipen för övergrepp i rättssak och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för att fler människor ska våga vittna och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell handlingsplan mot mutor och korruption och tillkännager detta för regeringen.

52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa skarpare krav för demonstrationstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förebyggande åtgärder mot radikaliserings och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa terrorism genom ökad samverkan inom EU och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändring i lagen om särskild utlänningskontroll för att möjliggöra frihetsberövande i linje med europeiska riktlinjer och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brott mot anmälningsplikten i lagen om utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Statens mest grundläggande ansvar är att skydda enskildas liv, frihet och personliga säkerhet. I detta ansvar ligger att vidta åtgärder för att se till att förebygga och förhindra brott, men också att tillgodose en effektiv lagföring vid brott. Ett välfungerande rättssamhälle sträcker sig dock bortom frågan om brott och straff och handlar i hög grad om känslan av trygghet. Att känna att man är trygg oavsett var i Sverige man bor och oavsett vem man är. Om att inte utsättas för angrepp, men också om en allmän tillit. En sådan känsla kan inte åstadkommas genom enkla punktåtgärder utan förutsätter ett mer långsiktigt perspektiv som också slår vakt om likvärdighet, rättssäkerhet och integritet. I denna motion redovisas Centerpartiets övergripande förslag på det rättspolitiska området.

Gängkriminalitet, utsatta områden och organiserad brottslighet

De tvärpolitiska samtal som hölls under hösten 2019 för att gemensamt hitta lösningar på det växande problemet med gängkriminalitet och organiserad brottslighet, var konstruktiva. Många av de förslag som Centerpartiet har fört fram under lång tid, återfinns i det 34-punktsprogram mot gängkriminalitet som föddes ur de tvärpolitiska samtalen. Centerpartiet välkomnar särskilt att regeringen, på Centerpartiets initiativ, har tillsatt en parlamentarisk trygghetsberedning med uppdraget att fortsätta att ta fram mer långsiktiga åtgärder för att öka tryggheten i hela landet.

Även andra förslag i 34-punktsprogrammet som har lagts eller är på väg att läggas på riksdagens bord, är plockade ur Centerpartiets tidigare rättspolitiska motioner och kommer att ge polisen och rättsväsendet bättre förutsättningar att bekämpa gängkriminaliteten. Tyvärr har åtgärderna dröjt så länge att problemen med gängkriminalitet och organiserad brottslighet har tillåtits att växa på ett i det närmaste okontrollerat sätt. Idag bor mer än 600 000 personer i något av de 60 utsatta områden som finns runt om i Sverige. 22 av dessa områden anses som särskilt utsatta. Där råder parallella samhällsstrukturer och polisen har där, enligt myndighetens egen beskrivning, svårt eller nästan omöjligt att fullfölja sitt uppdrag. Dit når inte rättvisans arm och kriminella gäng har tagit makten och påverkar samhället och vanliga skötsamma invånare på ett förödande sätt.

Statistiskt sett vet vi att den som döms för ett allvarligt våldsbrott mot en annan människa vanligen är en återfallsförbrytare. Centerpartiet vill därför att samhället markerar mot upprepad brottslighet på ett skarpare sätt. Det måste på ett tydligare sätt än idag speglas i lagstiftningen att det är särskilt allvarligt med upprepad brottslighet. Vi vill därför att straffet för den som döms för flera brott i en och samma rättegång ska skärpas. Vi vill slopa dagens form av mängdrabatt och ersätta den med ett nytt system där utgångspunkten bör vara att flera brott än det grävsta ska tillräknas en större del av straffvärdet vid straffmätningen. Ett tillkännagivande med denna innebörd riktades till regeringen våren 2019 och Centerpartiet vill att regeringen skyndsamt ska återkomma med förslag på förändringar på området.

Centerpartiet vill också se över möjligheterna att skärpa straffen avsevärt för brott kopplade till organiserad brottslighet. Riksdagen har riktat ett tillkännagivande till regeringen om att se över förutsättningarna för straffskärpning i de fall gärningen utförts som ett led i organiserad brottslighet. Vi emotser nu att regeringen inom kort kommer att återkomma med ett förslag om detta till riksdagen.

Centerpartiet välkomnar att regeringen hörsammat förslaget om att införa vistelseförbud som en ny frivårdsåtgärd. Vistelseförbud innebär att en person som begått brott och som har anknytning till ett kriminellt gäng, förbjuds att vistas i ett visst geografiskt område under en viss tid efter avtjänat fängelsestraff. Vistelseförbud är därmed ytterligare en viktig åtgärd för att begränsa redan aktiva våldsverkars framfart i ett område.

Som ett led i att stoppa den negativa utvecklingen behöver det tydligt framgå att brott inte lönar sig. Det är svårt att motivera unga människor att satsa på en laglydig bana om man samtidigt bibringas uppfattningen att det är lättare att skaffa sig status och ett gott liv som kriminell. Sådana signaler har också en förödande inverkan på samhället i stort och bidrar till uppgivenhet, frustration och minskad tilltro till rättssamhället. De brottsbekämpande myndigheterna har därför en mycket viktig uppgift i att upptäcka, utreda och lagföra brott. Distansutmätning av Kronofogden måste kunna ske i fler fall än idag. Myndighetssamarbetet kring brottsbekämpning måste också stärkas för att även upptäcka exempelvis bidragsbrott. Även småbrott och vardagsbrottslighet måste beivras med kraft. Centerpartiet vill därför införa nolltolerans mot småbrott, så att även dessa utreds och att skyldiga till dessa så långt det är möjligt kan lagföras. Ett kriminellt liv börjar sällan med rån eller mord utan med mindre allvarlig brottslighet. Att inte stöta på motstånd vid sådan mindre allvarlig brottslighet kan resultera i en fortsatt kriminell karriär. Därför är det viktigt att även mindre allvarliga brott bemöts med en snabb och tydlig reaktion. Utöver detta är det också viktigt för att upprätthålla förtroende för polisen och de rättsvårdande myndigheterna och för rättsstaten generellt, att även mindre allvarlig brottslighet utreds och bestraffas.

Den organiserade narkotikahandeln, där olika gänggrupperingar kontrollerar narkotikaförsäljningen i olika områden, bidrar också på ett påtagligt sätt både till våld och till ekonomiskt välstånd för den organiserade brottsligheten. Att bekämpa narkotikahandeln är därför en viktig del för att stoppa den negativa utvecklingen i utsatta områden. Insatserna måste riktas mot de personer som organiserar handeln, inte mot enskilda missbrukare som istället bör ges bättre stöd att komma ur sitt missbruk. Riksdagen har lämnat ett tillkännagivande till regeringen vad gäller att skärpa straffen för att överlåta narkotika till andra. Centerpartiet vill att regeringen skyndsamt lägger fram ett förslag vad gäller detta.

Utöver att säkerställa att våldsverkare och kriminella inte får fritt spelrum så måste samhället säkerställa att personer med risk att utveckla ett våldsamt beteende eller

kriminalitet erbjuder en verklig möjlighet att välja en annan livsstil. En bra skola som erbjuder goda framtidsförutsättningar är med stor säkerhet den långsiktigt viktigaste åtgärden för att motverka gängkriminalitet och utanförskap. Det är inte acceptabelt att en så stor andel elever lämnar grundskolan utan godkända betyg och därför i praktiken redan som 15-åringar kan uppleva sig stå utan framtid. Samhället måste säkerställa att alla elever lämnar grundskolan rustade att kunna ta sig vidare mot självförsörjning.

Möjlighet att få snabb och adekvat behandling för psykisk ohälsa och neuropsykiatrisk problematik har också stor betydelse för att inte hamna i våldssituationer, kriminalitet eller drogmissbruk. Tidiga stödinsatser till barn och familjer i riskzon, samt möjlighet för socialtjänsten att kunna ingripa med insatser på ett tidigare stadium än idag, är av avgörande betydelse. Socialtjänsten arbetar idag nästan uteslutande med frivilliga insatser om inte situationen är så allvarlig att exempelvis tvångsvård kommer på fråga. Centerpartiet anser att detta måste ändras så att socialtjänsten har möjlighet att redan på ett tidigt stadium kunna besluta om insatser som inte är av frivillig karaktär. Vi beskriver detta närmre i vår motion En rättssäker familjepolitik i tiden.

Det framgår att många av de förebyggande åtgärderna för att motverka kriminalitet och våld rör kommunal verksamhet. Kommuner har möjlighet att involvera lokala aktörer som fastighetsägare och näringslivsföreträdare. Kommunerna har också möjlighet att säkerställa ett förebyggande arbete i skolorna gällande attityder till våld, och anlägga ett trygghetsperspektiv i framtagandet av detaljplaner. Centerpartiet anser att kommunerna i högre grad borde använda sig av BID-samarbeten (Business Improvement Districts), en internationellt etablerad metod för samverkan mellan privat och offentlig sektor, för att motverka kriminalitet och våld. En utredning bör tillsättas som tittar närmre på hur lagstiftningen bör ändras för att möjliggöra fler och bättre fungerande BID-områden.

Falkagård i Falkenberg är ett område som tagits bort från polisens lista över utsatta områden. Genom att vända skolor med dåliga resultat, satsa på civilsamhället för att erbjuda omfattande och meningsfulla fritidsaktiviteter, avsätta resurser för uppsökande verksamhet, samt arbeta aktivt med stadsutveckling för att skapa en tryggare och säkrare miljö både för de boende men också för myndigheter och blåjuspersional att arbeta i, har man lyckats vända utvecklingen. Centerpartiet vill se över möjligheterna att göra överenskommelser mellan staten och ett antal kommuner om att gå in med långsiktiga åtgärder i utsatta områden för att vända utvecklingen på fler ställen runt om i Sverige.

Som framgår av det ovan anförda, anser Centerpartiet att kommunerna har en avgörande roll i det brottsförebyggande arbetet. Vi anser därför att en utredning ska tillsättas som ser över kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet och föreslår hur detta ansvar ska tydliggöras och framgå av lag. Det finns också uppgifter som idag ligger på kommunerna, inte minst den kommunala socialtjänsten, som kan behöva överföras till staten. Ansvarsfördelning och insatser behöver exempelvis diskuteras när det gäller ungdomar som på grund av eget beteende är föremål för återkommande omhändertaganden enligt lagen om vård av unga, eller unga som uppvisar ett grovt kriminellt beteende men ännu inte är straffmyndiga. Dessa ungdomar kan i högre grad behöva bemötas med rehabiliteringsåtgärder som används för kriminella än med traditionella socialtjänstinsatser. En ny enhet för unga som begår allvarliga brott skulle därmed kunna inrättas hos Kriminalvården. En genomlysning behöver göras av vilka insatser som är verkningsfulla och vem som ska bära huvudmannaskapet för de olika insatserna.

Polisen, rättsväsendet och det brottsutredande arbetet

Sverige behöver en stark och effektiv polismyndighet och ett välfungerande rättsväsende med god kapacitet. Polismyndigheten har länge gett uttryck för ett ansträngt läge. Inom ramen för januariavtalet har Centerpartiet tillsammans med Socialdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet genomfört en kraftfull satsning på polisen. Antalet anställda inom polisen ska öka med 10 000 till år 2024 och attraktiviteten i yrket ska förstärkas genom bättre villkor. En effektiv och närvarande polis är en förutsättning för ett väl fungerande rättssamhälle, men även rättsväsendet i övrigt måste stå väl rustat för att upprätthålla effektiv lagföring och ansvarsutkrävande.

Polisens resurser ska användas på ett effektivt sätt. Det handlar både om att polisen ska ägna sig åt rätt saker, men också att arbetet ska organiseras kostnadseffektivt. Exempelvis ska brottsutredningar som rör en och samma gärningsman eller liga hanteras samordnat. Det bör även vara möjligt att samordna utredningsarbetet utifrån brottsmönster, exempelvis om en lantbrukare misstänks vara utsatt för upprepad brottslig djurrättsaktivism, eller en kvinna misstänks utsättas av en tidigare partners hela familj för fridskränkande beteende.

Poliser måste också ha möjlighet att fokusera på sitt huvuduppdrag i form av det brottsbekämpande arbetet. Det finns uppgifter som idag utförs av polisen som istället hade kunnat utföras av andra huvudmän. Ett exempel på detta är transportverksamheten som trots vissa ändringar fortfarande i hög grad tynger polisen. Även omhändertaganden av personer med psykisk ohälsa och omhändertaganden av berusade personer tar mycket tid i anspråk av polisen trots att det inte handlar om ett brottsbekämpande arbete. Det finns anledning att se över om inte delar av dessa uppgifter, i likhet med exempelvis tillståndsärenden, rimligen kan hanteras av andra huvudmän. I vissa fall kan andra myndigheter på ett bättre sätt bistå Polismyndigheten i det brottsbeivrande arbetet. Exempelvis bör Arbetsmiljöverket ges större befogenhet att vidta inledande utredningsåtgärder i de fall de träffar på situationer med misstänkt människohandel. Tullverket måste också få befogenhet att, utan att behöva tillkalla polis, kunna hindra personer eller stoppa fordon med misstänkt stöldgods vid gränsen. Detta är helt nödvändigt för att hindra internationella stödligor från att härja i Sverige. Det finns anledning att även se över samverkan mellan polisen och andra myndigheter. Riksrevisionens rapport om myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet visar exempelvis på brister i uppföljningen och styrningen av det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Centerpartiet anser att det även i övrigt finns utrymme för ytterligare förbättringar av det samordnade arbetet och i informationsutbytet mellan myndigheter i brottsbekämpande syfte. Varje statlig myndighet bör rimligen också ha ett allmänt brottsbeivrande uppdrag i sin verksamhet och uppmärksamma brottsutredande myndigheter vid misstanke om brott.

Ökat informationsutbyte mellan myndigheter och utvecklingen på teknik- och informationsområdet aktualiserar samtidigt frågan om integritet. Integritetskänslig information måste hanteras rättssäkert och med respekt för den enskildes rätt till privatliv. Det är en svår uppgift för en rättsstat att slå vakt om den enskildes rättssäkerhet och integritet och samtidigt värna säkerhet och motverka hot och brott. Regeringen bör därför tillsätta en utredning för att närmre utreda frågan om integritet, brottsbekämpning och informationshantering, med syfte att skapa ett modernt, rättssäkert och ändamålsenligt regelverk.

Centerpartiet anser också att det behövs en beredskapspolis som kan utgöra en förstärkning av Polismyndighetens ordinarie personal vid inträffade eller riskerade allvarliga störningar på samhället ur ordnings- eller säkerhetssynpunkt. Försvarsberedningen har

också understrukit behovet av en beredskapspolis. En utredning bör därför tillsättas om inrättandet av en beredskapspolis som förstärkningsresurs.

Polisen kan idag till följd av bristande resultatrapporteringssystem inte mäta sina mål på ett tydligt sätt. Det är svårt att bedriva en effektiv polisverksamhet utan att sätta upp tydliga och mätbara mål för verksamheten. Verksamheten måste kunna följas upp och utvärderas både kvantitativt och kvalitativt. I andra länder har man lyckats pressa tillbaka brottsligheten rejält genom tydlighet och uppföljning. Ett exempel är Compstat som ökat effektiviteten hos polisen i New York och som bygger på fyra hörnstenar: aktuell och korrekt insamling, effektiv teknik, flexibelt och snabbt utnyttjande av resurser och kontinuerlig resultatuppföljning. Tillgång till ständigt aktuell statistik kring var brott begås gör att polisledningen kan ställa krav på precisa och snabba ingripanden och fördela resurserna på ett bättre sätt.

Centerpartiet anser att det akademiska inslaget i polisutbildningen måste öka. Vi står bakom Polisförbundets idé om att förlänga polisutbildningen med ett halvår och lägga in en c-uppsats i utbildningen. Sverige har en skicklig poliskår som kan sitt yrke, men den brottsbekämpande förmågan skulle kunna höjas ytterligare genom ett ökat vetenskapligt anslag.

Centerpartiet vill också att regeringen tillser att polisen har tillgång till bättre it-system och teknik och att de har rätt verktyg för att bekämpa brott. Bara under det senaste året har polisens it-system legat nere vid flera tillfällen och detta påverkar självfallet verksamheten på ett negativt sätt. Polisen bör även ha tillgång till exempelvis modern skyddsutrustning och kroppsburna kameror, men även fler mobila kontor för ökad polisiär närvaro på landsbygden och mindre orter. Lokal polisenärvaro har stor betydelse för tilltro till rättssamhället och känslan av trygghet. Rimlig utryckningstid vid allvarliga brott är både en rättighet för brottsoffret och en förutsättning för effektiv brottsupplärning. Det ska vara tryggt att leva och bo i hela Sverige.

Fler upplösta brott och effektivare utredningsarbete

Centerpartiet vill att fler brott ska utredas och klaras upp. Det finns idag flera möjligheter att på förhand avsluta eller besluta att inte inleda en brottsutredning. Direktavskrivning innebär att polisen skriver av ärendet och inte inleder någon förundersökning. Förundersökningsbegränsning innebär att brottsutredningen begränsas till att endast omfatta vissa brott. Slutligen finns även möjlighet till s.k. åtalsunderlåtelse, som innebär att brottet utreds men inte leder till något åtal. Det är inte rimligt att en så stor andel av alla brottsutredningar idag läggs ned i förtid. Möjligheterna till direktavskrivning, förundersökningsbegränsning och åtalsunderlåtelse bör därför begränsas, särskilt i fall där det finns ett tydligt brottsofferintresse.

Förutsättningarna att klara upp brott och utdöma straff försvåras i många fall av den tydliga tystnadskultur som ofta har mycket stor betydelse i kriminella kretsar. Centerpartiet anser att detta måste motverkas och är därför för införandet av ett kronvittnes-system.

Sverige har i flera sammanhang kritiserats internationellt för långa häktningstider och det stora antalet häktade med restriktioner. Det är angeläget att komma till rätta med detta. En häktad person är alltså oskyldig. Det frihetsberövade tillståndet som häktning utgör är därmed en mycket ingripande åtgärd mot den enskilde. Staten har därmed ett ansvar att säkerställa att det brottsutredande arbetet effektiviseras och att de brottsbekämpande myndigheterna har de utredningsresurser som krävs för att snabbt och

effektivt utreda misstänkta brott och hålla nere häktningstider och behovet av restriktioner.

Unga som begår brott

Utvecklingen med unga som begår allt allvarligare brott är mycket oroande. Centerpartiet tar utvecklingen på största allvar.

Unga vuxna över 18 år har samma rättigheter och skyldigheter som andra myndiga medborgare i Sverige. Dessa måste ta ansvar för sina handlingar. Centerpartiet välkomnar därmed att regeringen hörsammat kravet på att den s.k. straffrabatten för unga återfallsförbrytare och unga som har begått grova brott ska tas bort och emotser att ett sådant lagförslag skyndsamt läggs fram för riksdagen.

Centerpartiet ser också positivt på att riksdagen, efter skärpande skrivningar på Centerpartiets initiativ, beslutade införa den nya påföljden ungdomsövervakning. Centerpartiet anser dock alltiämt att det i någon mån är oklart vad som ska gälla i de fall den unge missköter ungdomsövervakningen och att detta borde förtydligas.

Det straffrättsliga ansvaret för att förmå en minderårig att begå brott måste skärpas och göras tydligare. Det ska inte vara en framkomlig väg att utnyttja en ung person för att begå brott. Dels för att brottet i sig naturligtvis är förkastligt, men också för att ett sådant förfarande leder in en ung människa i kriminalitet.

Regeringen har, efter tillkännagivande från riksdagen och efter att frågan varit uppe i samband med de blocköverskridande diskussionerna om gängkriminalitet, tillsatt en utredning som ser över en ändring av lagstiftningen beträffande bevistalan. Bevistalan blir aktuell i de fall den som misstänks för gärningen är under 15 år och därmed inte straffmyndig. Då genomförs ingen förundersökning och inget åtal väcks. Genom en bevistalan blir det ändå möjligt att utreda vad som hänt och vem som ligger bakom gärningen. Idag väcks bevistalan bara på begäran av socialnämnden, Socialstyrelsen eller barnets vårdnadshavare. För att bevistalan ska väckas ska den åklagare som handlägger begäran också göra bedömningen att en bevistalan krävs ur allmän synpunkt. Centerpartiet har länge ansett att det ska vara möjligt för åklagaren att fatta ett eget beslut om att väcka bevistalan, utan att någon begäran om detta framställs. Enligt vår mening bör bevistalan regelmässigt också väckas i de fall det handlar om dödligt våld eller grova sexualbrott. Detta av respekt för brottsoffret som har ett berättigat intresse av att få händelsen utredd, men också med hänsyn till att även den unge som misstänks för gärningen kan ha ett starkt intresse av en utredning för att rentvå sitt namn från felaktiga anklagelser. Centerpartiet emotser att regeringen lägger fram ett förslag till riksdagen som innebär att det blir lättare att väcka bevistalan och att sådan talan väcks regelmässigt vid allvarligare gärningar.

Kriminalvård, häktning, fängelse och möjligheterna att lämna ett kriminellt liv

Kriminalvården har en viktig roll i att stärka arbetet med att förebygga återfall i brott. Det gäller både yngre och äldre brottslingar. Kriminalvårdens nuvarande arbete med att förstärka dömdas möjlighet att under verkställigheten på olika sätt knyta an till arbetsmarknaden och att slussas ut på ett bra sätt, måste förbättras. Likaså arbetet för att förhindra att skulder uppstår för den intagne under häktnings- och verkställighetstiden.

Allt för många intagna beskriver hur enklare praktiska problem som obetalda räkningar eller försening med hyran under häktnings- och verkställighetstiden ofta får allvarliga konsekvenser som försvårar anpassningen och utslussningen i samhället. Detta är inte rimligt och måste motverkas.

Vi vet att överbelagda anstalter är ett stort problem. Brist på fängelseplatser leder till stora påfrestningar både för de intagna och för personalen och påverkar det återfallsförebyggande arbetet negativt. Arbetet med utbyggnaden av anstalter och arbetet med att motverka överbeläggning är därför viktigt. Platsbrist får aldrig vara en anledning att ge avkall på allmän säkerhet.

Centerpartiet anser att utländska medborgare med ett fängelsestraff om minst sex månader, och som inte kommer att ha uppehållstillstånd i Sverige efter avtjänat straff, som huvudregel ska avtjäna sitt straff i sitt hemland. Detta både för att underlätta den dömdes återanpassning efter frisläppandet och för att frigöra anstaltsplatser och minska kostnader.

Bor man i Sverige ska man följa lagstiftningen som finns här. Centerpartiet välkomnar därmed att vi tillsammans med Socialdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet inom ramen för januariavtalet tillsatt en utredning om skärpta regler för utvisning på grund av brott och emotser ett lagförslag om detta i närtid.

Det måste finnas ett starkt stöd från samhällets sida för den som vill lämna det kriminella livet. Ofta löper den som under en lång tid har varit aktiv i grov brottslighet betydande risk som avhoppare. Det är positivt att regeringen nu gett Polismyndigheten, Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett myndighetsgemensamt nationellt avhopparprogram. Det är angeläget att ett nationellt avhopparprogram snabbt kommer på plats för att säkerställa att det finns en väl fungerande avhopparverksamhet i hela landet.

Brottsofferperspektivet

Centerpartiet vill att brottsofferperspektivet i rättsväsendet stärks. Det är viktigt att samhället tydligt signalerar att man ser allvaret i det brott som har begåtts och den kränkning som brottsoffret har utsatts för. Samhället måste därför markera kraftfullare mot grova brott. Centerpartiet har därför under lång tid drivit på för skärpta straff för exempelvis sexualbrott, brott mot barn, mord och andra grova våldsbrott. Vi har fått igenom ett antal av våra krav, men vill även fortsättningsvis att minimistraffet höjs och att straffskalan ses över för vissa grova brott. Det är angeläget att såväl den som drabbas som samhället i stort, upplever att straffet står i rimlig proportion till gärningen.

De personer som drabbats av brott måste bemötas med respekt och professionalitet och få stöd i att kunna gå vidare. Information och ett professionellt bemötande ökar inte bara tryggheten utan kan också förhindra att brottsoffret utsätts för ytterligare brott. Alla brottsoffer har rätt att få del av ett bra och professionellt stöd, oavsett var i landet hen bor. Att det exempelvis finns utredare med särskild kompetens för barnförhör ska inte vara beroende av var i landet man bor.

Det är otillfredsställande att brottsoffer själva ska behöva utkräva skadestånd av förövare. Centerpartiet vill därför att systemet med såväl kränkingsersättning som skadeståndersättning ses över.

Personer som drabbats av grova våldsbrott, eller anhöriga till våldsdödade, bör utöver information också erbjudas stöd när en gärningsperson får permissioner eller frigges.

Centerpartiet anser också att närstående till en person som blivit våldsdödad ska kunna vara berättigade till kränkingsersättning för den upprördhet, sorg och kränkning av sinnesfriden som kan följa när en nära anhörig har dödat genom brott. Det har tidigare diskuterats om kränkingsersättning till anhöriga är förenligt med allmänna skadeståndsrättsliga principer. I Norge finns sedan länge en bestämmelse som ger vissa närstående till den avlidne rätt till kränkingsersättning om gärningsmannen uppsåtligt eller av grov vårdslöshet orsakat dödsfallet. Den norska skadeståndsrätten kan inte rimligen skilja sig allt för mycket från den svenska. Centerpartiet anser därför att möjligheten att införa en bestämmelse i skadeståndslagen som ger anhöriga till våldsdödade rätt till kränkingsersättning bör utredas.

Riksdagen uppmanade regeringen redan 2016 att inrätta en brottsofferportal för personer som utsätts för id-kapningar eller bedrägerier. Förutom att få samlad information borde den drabbade också kunna spärra sina identitetsuppgifter på ett och samma ställe. Centerpartiet uppmanar regeringen att skyndsamt inrätta en sådan portal. Det är särskilt viktigt då internetbaserade bedrägerier och id-kapningar av olika slag inte visar några tecken på att avta och kan orsaka stora svårigheter för den som blir drabbad.

Barn är en särskilt utsatt grupp och därmed särskilt skyddsvärda. Enligt Rädda Barnen lever omkring 200 000 barn i Sverige med våld som en del av sin vardag. Centerpartiet har sedan ett tiotal år tillbaka drivit frågan om att barn som bevittnar våld i nära relation ska anses som brottsoffer även i straffrättslig mening. Det är bra att det nu pågår arbete med att införa en sådan straffrättslig bestämmelse. Vi anser dock att benämningen barnfridskränkingsbrott borde vara förbehållen en sådan situation där någon upprepat begår vålds- och fridskränkningar mot ett närstående barn. Denna typ av brott mot barn är inte straffbelagd idag. Även om det i många fall kanske kan visas att den misstänkte vid upprepade tillfällen exempelvis misshandlat eller ofredat barnet så tar dagens lagstiftning inte hänsyn till den särskilda utsatthet som den systematiska kränkningen för med sig. Centerpartiet anser att detta är en brist och vill därför införa ett särskilt brott för återkommande och systematiska vålds- eller fridskränkningar av ett närstående barn. Påföljden för ett sådant brott bör också vara hårdare än för andra fridskränkingsbrott eftersom barn är än mer utlämnade till en närstående förövare än vad en vuxen person som utsätts för fridskränkingsbrott är.

Forskning visar att så många som 15 procent av eleverna i årskurs nio uppger att de inte känner sig trygga i skolan. Ännu fler uppger att de är rädda för andra elever. Centerpartiet vill att skolans skyldighet skärps när det gäller att omgående flytta elever som allvarligt stör studieron eller tryggheten för övriga elever. Skolan ska heller inte utgöra en frizon för brott. Centerpartiet vill därför att svenska skolor, i likhet med vad som gäller i exempelvis Storbritannien och Finland, ska vara skyldiga att polisanmäla misstankar om ett barn utsätts för sexualbrott eller brott mot liv och hälsa i skolan eller i koppling till skolmiljön.

Näringsidkare och personer verksamma i de gröna näringarna utsätts idag allt oftare för brott och trakasserier av extremistiska djurrättsaktivister. Det kan exempelvis handla om att aktivister fotograferar in i en ladugård eller tar sig in till djuren i hage osv. Denna form av trakasserier måste motverkas mer effektivt. Centerpartiet vill som ett led i detta se över lagregleringarna som omgärdar trakasserier på privat mark. Tryggheten för företagare och andra på landsbygden måste öka samtidigt som vi slår vakt om allemansrätten.

Under många år har fordon med extremt högtspelande ljudanläggningar orsakat problem i många kommuner. Det kan handla om ljudnivåer på över 145 dB, det vill

säga långt över smärtgränsen och en ljudnivå jämförbar med vad som gäller vid starten av ett jetflygplan. Många gånger står fordonet parkerat på en plats med öppna dörrar och volymen kontrolleras med mobiltelefonen hos någon av de personer som står runt bilen. Det är då svårt att slå fast vem som orsakar det höga ljudet. Ofta kan spelandet pågå framåt morgontimmarna och orsaka stora hälsoproblem för omkringboende. Problemet har vuxit på senare år och trots en mindre korrigeringslagstiftning så efterlyser polisen ytterligare förtydliganden för att kunna stävja problemet. Centerpartiet vill därför utreda möjligheterna till förändrad lagstiftning för att åtgärda de problem som högtspelande ljudanläggningar i fordon orsakar.

Sexualbrott

Centerpartiet anser att varje människa har en ovillkorlig rätt att själv bestämma över sin sexualitet och sitt sexuella umgänge, samt att sex alltid ska bygga på frivillighet. Sexualbrotten är till sin natur särskilt integritetskränkande. Det är viktigt att straffsattserna för sexualbrott speglar detta på ett rättvisande sätt. Centerpartiet emotser därmed att regeringen skyndsamt lägger fram förslag om skärpt straff för våldtäkt och sexuella övergrepp så snart den nu tillsatta utredningen återkommer med förslag på skärpta straff för sexualbrott.

Anmälningarna av sexuella ofredanden har gått upp med drygt 50 procent sedan 2008. Det är en mycket allvarlig utveckling som måste motarbetas. Det offentliga rummet ska vara tryggt och säkert. Det finns behov av att motarbeta kränkande attityder och språkbruk på skolor och i samhället i övrigt. Språk, attityder och tankar har stor inverkan på hur vi agerar. Att diskutera attityder, språk och inställning är därmed viktigt för att i ett längre perspektiv motverka våld och trakasserier av olika slag. Centerpartiet vill att en ny brottsrubricering, grovt sexuellt ofredande, införs för att kunna fånga upp grövre fall av sexuellt ofredande. Centerpartiet vill också skärpa minimistraffet för köp av sexuell handling av minderårig till fängelse i sex månader.

Barnpornografibrott är ett avskryvligt brott på så många sätt. Utöver att det vanligen bygger på att ett barn utsätts för ett handgripligt sexuellt övergrepp, så utsätts barnet även för en upprepad kränkning varje gång som någon tar del av bilder eller filmer av övergreppet. Centerpartiet anser att brottsbenämningen på ett bättre sätt borde klargöra brottets allvar och anser därför att benämningen istället borde vara dokumenterade sexuella övergrepp mot barn. Barnpornografibrott räknas dessutom idag som ett brott mot allmän ordning. Vi anser att detta är direkt missvisande och innebär en brist i att slå vakt om det enskilda brottsoffrets människovärde. Centerpartiet anser därför att barnpornografibrottet ska sortera som ett brott mot person och inte som ett brott mot allmän ordning. Vi vill vidare att blockeringsverktyg för internetsidor som innehåller barnpornografi ska användas för att stoppa tillgången. Verktyg för att spåra användare som på datorer inom offentlig verksamhet laddar ned eller förvarar barnpornografi måste också bli obligatoriska.

Reglerna om beslag och husrannsakan måste anpassas med hänsyn till modern teknik. De brottsbeivrande myndigheterna måste ha tillgång att ta del av brottsmaterial i molntjänster. Inte minst är detta angeläget vid utredning av exempelvis barnpornografibrott. Utredningen Beslag och husrannsakan – ett regelverk för dagens behov (SOU 2017:100) fick i uppdrag att se över reglerna om beslag och husrannsakan för att de bättre ska kunna tillämpas i ett digitalt tidevarv. Utredningen har remitterats och i januari 2018 redovisades remissvaren. Någon proposition har dock inte lagts fram. Det

finns aspekter som inte täcks in av de förslag som utredningen tagit fram – inte minst territoriella begränsningar. Samtidigt är förslagen som förs fram i utredningen ändå ett viktigt första steg och bör införas. De brottsbeivrande myndigheterna behöver skyndsamt kunna göra husrannsakan och beslag i molnet eller i ett användarkonto. Vidare bör en ny utredning tillsättas för att fortsätta titta på de aspekter som den tidigare utredningen inte täckte in.

Offer för sexualbrott tvekar ofta att anmäla och ibland kan det också ta lång tid att samla mod innan man vågar och orkar fullfölja en anmälan i ett sexualbrott. Preskriptionstiderna kan därmed förhindra brottsoffers möjlighet till upprättelse och en fällande dom. Under det senaste året har preskriptionstiden tagits bort för vissa sexualbrott mot barn. Det är bra. Centerpartiet anser dock att även sexuellt utnyttjande av barn bör omfattas av bestämmelserna om slopad preskriptionstid. Det finns också anledning att mer generellt se över preskriptionstiderna för sexualbrott. I takt med att tekniken utvecklas ökar möjligheterna att lösa brott efter lång tid. DNA-tekniken gör det möjligt att lösa brott som man tidigare har misslyckats med att utreda. Det är bland annat mot denna bakgrund det numera finns skäl att förlänga preskriptionstiderna för sexualbrott.

För att fler ska våga anmäla könsstympning bör livslång anonymitet i rättsprocessen för offren utredas. Det skulle stödja dem som idag inte vågar anmäla.

Hot mot offentliganställda, mot vittnen och mot rättsstaten

När kriminella hotar vårdpersonal, socialsekreterare, åklagare eller andra personer i deras yrkesutövning är detta indirekt ett hot mot hela samhällssystemets förmåga att fungera. Detta är helt oacceptabelt. Det allmänna bär i dessa fall också ett ansvar som arbetsgivare och ett ansvar att säkerställa att människor även framöver vill arbeta i offentlig tjänst. Problemen med att kriminella exempelvis tränger sig in och hotar personal och andra patienter på sjukhus och vårdinrättningar måste adresseras. Centerpartiet föreslår därför en översyn av lagstiftning för att förenkla för sjukhus att, med bibehållet högt integritetskydd för patienter och personal, kunna sätta upp kameror med inspelningsmöjlighet för ökad trygghet och brottsbekämpning.

Det är ett stort och allvarligt problem att allt fler inte vågar vittna. Vittnesuppgifter är i många fall en förutsättning för att kunna åtala och döma allvarliga brottslingar. Att vittnen träder fram och står för vad de känner till är också den mest finmaskiga delen av den väv som utgör rättsstaten och som innebär att man som brottsoffer inte står ensam, att samhället i kraft av just sin gemenskap ger trygghet och säkerhet. Hot och våld riktat mot personer som anmäler brott eller som vittnar i domstol är därmed också ett hot mot rättsstaten. Utvecklingen med tystnande vittnen måste tas på största allvar. Centerpartiet välkomnar därför att det nu tillsats en utredning för att skärpa straffen för övergrepp i rättssak. Det finns också anledning att inom ramen för utredningen se över möjligheterna att påföljden för övergrepp i rättssak inte ska reduceras med hänsyn till aspirationsprincipen, det vill säga att påföljden för övergrepp i rättssak inte ska påverkas med hänsyn till andra brott eller annan påföljd. Vi anser också att det finns anledning att se över möjligheterna att göra det lättare att vittna från annan ort för att öka tryggheten för vittnen.

Polisens personsäkerhets- och vittnesskydd spelar en huvudroll i att skydda vittnen och målsägande som riskerar att utsättas för allvarliga repressalier. Centerpartiet vill att polisen ska ges möjlighet att inte bara stå för personskyddet utan att även, under en begränsad tid, kunna ta över ansvaret för den utsatte på ett mer övergripande sätt.

Ansvar för denna ibland mycket kvalificerad säkerhetsuppgift, ligger idag på kommunerna. Ett bättre fungerande skydd för målsäganden och vittnen kan också leda till att fler vågar lämna en våldsamt relation. Reglerna som begränsar möjligheterna för personer att få vittnesskydd bör därför ses över.

Korruption utgör också ett hot mot rättsstaten eftersom korruption, mutor och maktmissbruk i förlängningen leder till att urholka förtroendet för det offentliga och för de principer som rättsstaten vilar på. Det som kännetecknar korruption är just avsaknaden av objektivitet, systematik, tillförlitliga regler och transparens. Situationen kan beskrivas som en rörlig spelplan där inget ligger fast och ingen vet vad som gäller. Under sådana omständigheter upphör en del av det vi kallar samhället att fungera. Därför måste korruption och oegentligheter motarbetas med kraft. Graden av korruption i Sverige är ur ett internationellt perspektiv låg. Samtidigt har korruption och oegentligheter ökat under de senaste åren och Sverige är idag det mest korrupta landet i Skandinavien enligt organisationen Transparency International. Den negativa utvecklingen kan bland annat förklaras av ett antal allvarliga korruptionsskandaler på statliga myndigheter. Detta är en mycket allvarlig utveckling som behöver följas upp och motverkas. Centerpartiet anser därför att regeringen bör ta fram en nationell handlingsplan mot korruption.

Radikalisering och terrorism

Radikalisering och terrorism är ett hot mot demokratin, det fria utövandet av mänskliga rättigheter och den ekonomiska och sociala utvecklingen. Budskapet ska alltid vara att staten tar strid mot sådan allvarlig och systemhotande brottslighet. Den terrorrelaterade verksamheten i Sverige domineras enligt Säkerhetspolisen av aktörer som är motiverade av våldsfrämjande islamistisk extremism, men även andra extremistiska organisationer inom vitmaktmiljön, den radikalnationalistiska miljön och den autonoma vänstermiljön kan utgöra hot. Vi ser också i ökad utsträckning att sammanfogningen i form av organisationer luckras upp och istället i ökad utsträckning övergår i mer löst sammanfogade nätverk av extremistiska och våldsbejakande personer. Gemensamt för dessa är att de har ett destruktivt narrativ och verkar för att flytta gränserna för vad som är acceptabelt att uttrycka. Det kan i förlängningen bidra till en avhumanisering av vissa grupper eller individer och detta kan i sin tur utgöra en grogrund för våld.

Yttrandefriheten är grundläggande och varje människa har rätt att uttrycka sina åsikter, men i de fall dessa åsikter manar till våld, krigsbrott och terror ska inte det offentliga vara med och stödja det. För att mota tillbaka de våldsbejakande organisationerna måste samhället även markera tydligare än idag. Det finns möjlighet i ordningslagen att ställa krav eller till och med att säga nej till demonstrationer när man vet att det till exempel har gått våldsamt till förut, men det sker inte tillräckligt ofta. Centerpartiet vill se en förändring i hanteringen av ansökningar om demonstrationstillstånd.

Individer som ännu inte har begått brott utan är på väg att radikaliseras måste mötas av förebyggande åtgärder som inte uppfattas som stigmatiserande. Lokal polis liksom civilsamhället, framför allt mammorna och de religiösa samfundet, spelar idag viktiga roller i kampen mot radikalisering.

EU är en viktig arena i arbetet mot terrorism. Tillsammans har EU-länderna bättre förutsättningar att motverka terrorattacker genom att exempelvis dela underrättelser om potentiellt farliga personer och genom att stoppa vapensmuggling. Överenskommelser behövs kring EU-ländernas skyldighet att informera om vapensmuggling eller radikali-

serade personer när andra EU-länder berörs. Satsningarna mot påverkanshot behöver också öka både i Sverige och i övriga EU.

I det fall en person utgör ett hot mot rikets säkerhet eller befaras medverka till terroristbrott, men samtidigt inte kan utvisas, blir lagen om särskild utlänningskontroll tillämplig. Den utvisade kan då frihetsberövas i upp till ett år i väntan på att utvisningen ska kunna verkställas. Centerpartiet vill utöka denna tid så att den bortre tidsgränsen för frihetsberövandet harmonierar med vad som gäller enligt europeiska riktlinjer. Vi har också föreslagit att för det fall den utvisade inte är frihetsberövade utan istället har anmälningsskyldighet (vilket ofta kan vara fallet om den bortre tidsgränsen för frihetsberövande är passerad) så ska ett brott mot anmälningsskyldigheten också kunna resultera i att utlänningen tas i förvar. Ett brott mot anmälningsskyldigheten ska därmed kunna utgöra en självständig grund för att ta en person i förvar.

Kampen mot terrorismen drivs främst framgångsrikt i enad front. Centerpartiet har två gånger, 2015 och 2017, ingått överenskommelser tillsammans med övriga allianspartier, Miljöpartiet och Socialdemokraterna för att tillsammans öka takten i arbetet med att motverka terrorism och stärka vår förmåga att stå emot eventuella framtida terrorattacker.

Johan Hedin (C)

Linda Modig (C)

Helena Vilhelmsson (C)

Ola Johansson (C)

Per Schöldberg (C)

Jonny Cato (C)

Martina Johansson (C)